

Werk

Titel: Tobiae Pfanneri, De Catechumenis antiquae Ecclesiae Liber
Autor: Pfanner, Tobias
Verlag: Boetius; Litteris Mullerianis
Ort: Gotha; Francofurti; Vinariae
Jahr: 1688
Kollektion: VD17-Mainstream
Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Werk Id: PPN740847600
PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN740847600>
OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=740847600>
LOG Id: LOG_0008
LOG Titel: Caput II. De Discrimine Fidelium atque Catechumenorum reali
LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

euram, fidemque in sese desiderari paterentur; puellis ad eam aetatem proiectis, qua conjugalis patientia legem possent accipere, ex publica pecunia dotem adsignarent, si non aliunde suppeteret, obvios in osculum applicarent, fraternum denique affectum, mutua salutatione, gratulatione & quibus poterant officiis testarentur. Atque illud est, quod Tertullianus ait, eos qui suo merito Ecclesiae sociate exciderant, ab omnicommutatione Fraternitatis arceri.

Tert ad uxor. lib. II. c. 3.

CAPUT II.

De

Discrimine Fidelium atque Catechumenorum reali.

I.

NEQUE verò, ut unde paulum digressi sumus revertamur, nominis id tantum discriminem aut præ-

ro-

B. Ru- rogativa erat. Uti titulo ita Lo-
dolph. eo, pariter, atque Jure discreti à
Hospit. Fidelibus Catechumeni agebant,
de Tēpl. Loco, inquam, quem à Fidelibus
Chrīst. feorsum capiebant, admixtis Pe-
L. II. c. nitentibus, qui criminibus suis or-
1. infin. Gabr. dine Fidelium moti, capitisque in
Albāff. Ecclesia diminutionem passi ad
II. Ob- Catechumenorum sortem recide-
serb.

XXIV. tant. Id ut melius intelligatur,
n. 4. & sciendum, ex tribus partibus Basili-
seqq. & cas five Templa (quod equidem
Not. in nomē ægrius ferebit primorum se-
Tertull. culorum Ecclesia) Christianorum,
de Pra- scriptu composita fuisse. Interiorem atque
c. 41. dignissimam Chorus five Sanctua-
Tim. rium, altera Gremium, extre-
Gesel. mam denique Porticus occupabat;
Histor. Eccles. In hanc Catechumeni atque Pæni-
Eccles. Part. I.

p. 410. Joachim. [Hildebrand. de Vet. Sacr. &
templ. cap. 2. sub loco. Templor. Structur. Ve-
ftib. Johann. Arnd. Lex. Antiqu. Eccles. loc.
Templor. Fabric. p. 1187. seq. J. H. Blum. ap.
Jo. Dalla. de Culib' Lavin, relig. Lib. 8. c. 30,
p. 1150.

tentes, & si quibus ex Judæis, Pa-
ganis, aut hæreticis, sacris, quan-
tum licebat, interesse luberet, con-
jecti. Inde loco *Catechumenii* no-
men. Indicat id locorum discri-
men atque designat apertè satis
Gregorius Nyssenus, qui frequen- *Gregor.*
tiam Auditorum hactenus, ut vi- *Nyssen.*
detur, segniorum collaudans, in 814. de
ipso sermonis exordio, *Nunc agno-* *S. Ba-*
scō, inquit, meum gregem, hodie vi- *ptismō.*
deo formam Ecclesiæ consuetam,
quando iusta plenitudine ad cultum
Dei concurreris: atque adem qui-
dem populus angustam reddit, intra
sacra adyta penetrans & irrumpens,
quotquot autem ab iis, qui intus
sunt, non admittuntur, apum in mo-
dum locum externum investibulis
implent. Nam apum aliæ quidem
intus in opere occupatae sunt; aliæ
verò foris alveare circum strebunt. *Greg.*
Obscurius, & alludens tantum eō *Naz. d.*
Gregorius Nazianzenus, & ws ei, *Orat. ius.*
S. Bapt.

Ca- p. 647z

Catechumenis loquitur, ad Bapti-
fum tardioribus, Κατηχύνε-
νται, ἐν τοῖς Γράμμασι τῆς Ορθοδοξίας.
Εἰπογένεται τοδε, τὸν αὐλόν Δαβὶ-
δον. Quamdiu in Catechumeno-
rum numero es, in pietatis, vestibulo
es; Intrare te oportet, atrium per-
transire. Et Cyrillus quodam ad
Catech. illuminandos s. Baptizandos ser-
Illum. 3. mone, Utinam verò liceat vobis om-
sub princ. nibus audire: EUGE SERVE BONE---
INGREDERE IN GAUDIUM DOMINI
tui. Hactenus enim foris stetisti.
Et citatâ supra Præfatione ad
Eosdem: Catechumenus vocabaris,
foris subsistens. Atque huc etiam,
Orig. in nisi fallor, respexit Origines, Et
Marth. quum videris, inquiens, infrequen-
XV. 30. tia, qua verbo usitatiore dicitur Ec-
31. Tom clesia, projectos post extremos Ec-
2. p. 30. clesiae, velut ad pedes Ecclesiae, qua
est corpus Jesu, Catechumenos &c.
Et pertinent huc Canones, quibus
in-

inter Catechumenos stare, & cum
iis orare, Pænitentibus injungitur.
De quo plura inferius memorandi
locus erit.

II. Nōmine atque loco diver-
sos non eadem conditione uti, con-
sentaneum erat. Ideo quippe et-
iam loco discreti, quod Jure in
æquales degerent. Hujus nobilis-
simam partem constituebat Eucha-
ristiæ usus, quo adeò prohibiti Ca-
techumi, (neque admitti fas fue-
rat,) ut ne oculis quidem usurpare
licuerit, quando ista inchoaretur,
discedere jussis. Notissima, etiam
in vulgus ferè, est ista Catechume-
norum, quam vocant, *Missa*, cùm
finito sacro sermone, atque Fideli-
bus ad sacras epulas sese accingen-
tibus, Diaconus illud, *Ite Catechu-*
meni, Missa est, inclamaret. Quo stian.c.
audito, illicè è sacro Coetu sese
proripere necessum his erat, nî in
sacra mysteria parùm religiosi vi-
deri 40. 41.

Chr.

Chr.

Sand.

debet.

script.

Eccles.

p. 10. B.

Rhen. in

in Ter-

tull. de.

Cor mil

verb.

Eucha-

ristiæ

saeram.

p. 40. 41.

Kortb.

d. Ca-

lumn.

Pagan.

in Chri-

17. C.

Zieg.

d. Diac.

c. 8. 5.

Expos. deri vellent. Missa videlicet, ut
 Miss. ex Isidoro docet Remigius Anti-
 subpr. siodorensis, ab emitendo dicta est.
 Bibl. P. Tempore enim, ut Etymologiarum
 P. Tom. 6. add. rationem aliquanto pluribus Re-
 Flor. migius explicat, quo Sacerdos inci-
 Expos. pit consecnare corpus Dominicum,
 Miss. in dicendum est à Diacono post Evan-
 fn. Cas- gelium: si quis Catechumenus est,
 sand. Consult. procedat foras, & quia tunc emit-
 art. 24. tuntur Catechumi ab Ecclesia, qui
 p. 261. non debent interesse sacris mysteriis,
 eò quod nondum sunt perfecti, ideo
 dicitur Missa ab emitenda. Atque
 ipse in fine Expositionis sua, occa-
 sione sermonis de Missa Fidelium,
 peractis sacris dimissorum, ista re-
 petens: Missa igitur nihil aliud in-
 telligitur quam Dimissio, id est, ab-
 solutio -- Unde & Missam Catechu-
 menorum Canones dicunt, quando
 post Evangelii lectionem incipiunt ce-
 lebrari sacra mysteria, quibus nullum
 nisi baptismi fonte regeneratum in-

teresse licet. Tunc enim clamante Diacono, Catechumeni mittebantur, id est, dimittebantur foras, &c. Meminit hujus Missæ nominatim Au- Tom. X.
 gustinus, quando Auditores suos de
 sacram cœnam adituros hortatur, Tempore
 ut positis erga quoscunque odiis, serm.
 neque alio quam mutuæ charitatis 237.
 fervore invicem accensi accede-
 rent, Ecce, inquiens, post sermonem apud
 fit Missa Catechumenorum, Mane- Hartm.
 bunt Fideles. Venietur ad locum
 orationis. Scitis, quò accessū su- Concil.
 mus. Concilii Herdensis Canone Tom. 3.
 quinto eos, qui se incestu polluis. Period.
 sent, usque ad Missam tantum Cate- 3. Peric.
 chumenorum in Ecclesia admitti, decernitur. Meminit ejusdem 6. Di-
 Maximus Monachus: Post divi- atr. 4.
 nam, dicens, Sancti Evangelii le- P. 640.
 Etionem, quando Pontifex descendit
 de sede, & Catechumenorum & re- de Ec-
 liquorum, qui divina ostendendorum celest.
 sacramentorum contemplatione indi- Myst. e.
 15. Bibl.
 gni P. P.

col. 177.

Et c. 20. gnis sunt, fit per sacros ministros di-
 col. 183. missio & ejectio; mystagogico sen-
 Aliter su id ita explicans, ut mundi, post
 Germ. prædicatum toto orbe Evange-
 Patri- lium, finem, & improborum à piis
 arch. segregationem eâ significari velit,
 Con- Antiquissimum, si titulo creden-
 stanti- dum foret, hujus rei extaret præ-
 n. op. Receptum in Apostolicis, quod no-
 cles. men præ se ferunt, Constitutioni-
 Theor. col. 156. bus, ubi Jacobus jubet, ut ante
 Constit. quām mysterium cœptetur, Dia-
 Apost. conus dicat, Nullus Catechumenus,
 VIII. 15. Nullus Auditor &c. Qui primam
     omitionem perfecisti, discedite; At-
 Liturg. que ex hoc more in Liturgia, quæ
 S. Jac. perhibetur S. Jacobi, Diaconus,
 Bibl. instante sacro: Nullus, infit, Cate-
 PP. chumenorum, nullus eorum qui non
 d. Tom. 6. col. dum initiati sunt ad sacra--ingre-
 s. D. diatur. Recognoscite vos invicem.
 Liturg. Et in Liturgia S. Marci, Diaconus
 S. Marc. itidem, Videte, præcipit, ne quis Ca-
 col. 23. tecchumenorum (sc. remaneat) Jux-
 st. ta

ta Canonem Æthiopum Dia- *Mig.*
 nus, finito à Sacerdote Evangelio, *Æthi-*
Ite, clamat. Apud Timotheum *op. col.*
 Alexandrinum in divina oblatio- *73. C.*
 ne Diaconus ante salutationem, *Tim.*
 præfatur: *Qui non communicatis,* *Alex.*
ambulate; quod idem Balsamoni
 est, ac, *Catechumeni exite.* Ita &
 recensente Hierarchiæ Ecclesiasti-
 cæ scriptore, post recitatam divi-
 nam scripturam, *Ἐξω γίγνονται* *Dionys.*
τῆς ἡρῷς περιοχῆς οἱ πατηχόμενοι, *Hie-*
καὶ πέος αὐτοῖς οἱ τυρεγύρμενοι, καὶ οἱ Eccles.
ἐν μετενοίᾳ ὄντες, μένοσι δὲ οἱ τῆς τοῦ
Θεοῦ ἐποιήσας καὶ κονωνίδες αἴγιοι.
 Extrm delibrum Catechumeni sunt,
 Et cum ipsis energumeni, Et hi qui in
 pœnitentia sunt; manent autem in
 tuis soli, qui divina spectare meren-
 tur atque accipere. Idque subjuncta
 Ἰερωπίᾳ iterans cum Catechume-
 nis Lectionis sacræ copiam fieri di-
 xisset, εἰς δὲ περgit, τὰς ἐξῆς ἡρῷ-

γιας καὶ θεωρίας, ἐς συγκαλεῖται
 τότες, ἀλλὰ τότε τελείωσι τῶν τελε-
 ργῶν οὐδαλμάς. Adeo verò, quae
 deinceps in hostie salutaris oblatio-
 ne geruntur, contuenda, non hospita-
 nè, sed perfectos, & tantæ rei digno-
 rum admittit obtutus, adjecta ra-
 tione, quam rectè scil. justèque id
 fiat, ὃς γὰρ inquiens, ἔθεοιδης
 ἴεραρχία, δικαιοσύνης λέγεις ἀνά-
 πλεως. Καὶ τὸ κατ' αἰχιαν ἐκάστῳ
 σωτηρίους διπλέους τὸν ἐναρμόνιον
 τῶν θεῶν μέτεξιν. ēν συμμετρίᾳ
 καὶ ἀναλογίᾳ, κατὸν καὶ εργοῦ λέγως
 δωρεψυλόη. Est enim sacerordo san-
 ctæ iustitiae plenus, & unicuique pro
 meritis digna salubriter dividit, con-
 gruam singulis divinariam rerum
 participationem (juxta illorum mo-
 dum & rationem,) suo tempore sa-
 cratus largiens. Idque proprius ex
 statu atque conditione ipsorum de-
 monstraturus, Extremus igitur, dis-
 se-

ferendo progreditur. Catechumenis
ordo tribuitur, sunt enim nullius per-
ficientis mysterii participes aut eru-
diti, carentque divinæ formationis
piæ substantiâ, patrumque adhuc so-
lis foventur eloquiis, formisque vivi-
ficiis ad divinā illam vitæ ac lucis au-
torem. Et beatam, quæ ex divina rege-
neratione provenit, effinguntur vitam.

Quæ ibi plurib⁹ Idem persequitur.
Atque hinc Augustinus Christi ver- August.
ba de mandatione carnis suæ ex- Tom. 2.
plicaturus, post recitata ea à Leo- de
re, Qui audistis hec, præfatur, nondū Verbo
omnes intellexistis. Qui enim ba- Tome
ptizati Et Fideles estis, quid dixerit, 46. sub- serm.
nostis. Qui autem inter eos Cate- 46.
chumeni vel Audientes vocantur, sub
potuerunt esse Audientes, nunquid Et serm.
Intelligentes? Atque inde ad ipsos 46.
hos, Audientes videlicet, conver- sub
sat, Quid enim dixit Dn. Iesus, jam serm.
Fideles neverunt. Tu autem Cate- 46.
chumenus diceris, Audiens Et sur- serm.

dus. Parum de Sacramento isto, utcumque auditu percepto eos intelligere posse innuens, quibus in rem præsentem haud venire licet, ad sensum surdis, neque quicquam fermè præter verborum sonum audentibus. Eodem spectant ejusdem, supra citata verba: *Quæris, dicentis, ne forte Catechumenus sit & irruat in Sacramentis?* Immodestum atque irreligiosum futurum significans, si quis Catechumenatu nondum defunctus ad tantum mysterium intuitu suo temerandum proruere sustineret. Innuit

Gregor. Naz. Omnes. 40. p. 647. idem Gregorius Nazianzenus, qui Catechumenum in pietatis vestibulo stantem, ultra gradum promovere, stimulaturus; Εἰσω, ait, γενιάθα σεδεῖ---, τὰ ἄγια κατοπλεύσαι, εἰς τὰ ἄγια τῶν ἀγίων φέρει ψυχή. Intrare te oportet---Santa concueri, in Santa Sanctorum pro-
βη-

hicere. Quibus equidem verbis sacratissimum istud Eucharistiae mystrium denotari haud obscurum esse potest. Atq; hinc quoq; ista cautio loquendi, qua venerandum illud fidei nostrae arcanum designaturus

Augustinus eo verborum circuitu effert, ut *Id*, appellat, *quod norunt Fideles*, ceteris nempe cunctis, adeoque & Catechumenis non nisi qualicunque auditu compertum. Quam in rem, alibi laudatissimi Scriptoris loca satis multa congesimus. Eumque in modum etiam Chrysostomus, cum cognitioni atque benevolentiae hominum inter se sancienda commendandae que, prater communem istam toti mortalium generi mensam, terram videlicet, etiam aliam longe praestantiorum, Coenæ nimirum Dominicæ, à Deo instructam dixisset, ἵστων, adjicit, οἱ συμμῖσθαι τὸ λεγόμενον. *Quid dixerim, ii norunt,*

*System.**Theol.**Gentil.**purior.**Cap. I.**s. ult. G**Add.**ad d. cō**s. 94**Chrys-**ost.**Marij,**Homi-**15 sub-**fīc.*

Cyril. qui sacris iniciati sunt. Et respexit
 Cat. huic Cyrillus, ad Competentem,
 sch. 13. Si te, inquietus, Dominus dignatus
 sol. 137. fuerit, in posterum cognosces, quod
 Corpus ipsius secundum Evangelium
 typū ferebat panis. (commodius di-
 xisset, panē typum ferre corporis)
 Et verò hoc sese argumento tuetur
 Athanasius contra adversariorum
 calumnias, Macarium Athanasii
 Presbyterum in istius invidiam
 eversæ aræ contractaque calicis ac-
 cusantium, quod Catechumenis
 eo tempore, quo id factum isti ar-
 guebant, loco illo morantibus,
 consequens esset, S. Cœnam cele-
 bratam non fuisse, cui interesse
 Athan-
 as.
 Apol. 2. Catechumeno nefas habebatur,
 Ita nempe, ut hæc ex Apologia il-
 de Eniga lius verba, alibi quoque prolata,
 suap. huc repetamus, sive Athanasius,
 582. E. sive Athanasii nomine Julius,
 dit. Episcopus Romanus: πῶς οἴτη
 Com- melin. ἦν τοσφοργὴ μεκενᾶς, ἐνδο
 γε

σύνταγτῶν κατηχθμένων. εἰ γὰρ ἔνδος
ἥσαν οἱ κατηχθμένοι, ὅποι ἦν ὁ καιρὸς
τῆς προσφορᾶς. *Quomodo obla-* Tertull.
tio proponi potuerat, cum intus Ca- de Prae-
techumeni versarentur, quibus intus script.
adhuc agentibus, tempus oblationis adverſ.
nondum esse potuit? Atque hinc bares.
Marcionitis aliisque hereticis Ter. c. 41.
tullianus, & post hunc Epiphanius ubi Al-
exprobrant, quod sacris suis Cate- p. 641.
chumenos adesse paterentur. Ne Epiph.
mo enim, quæ Ambrosii s. observa- ber. 42.
tio sive regula est, nisi qui signatu Am-
lum spirituale vel custodierit, vel Com- broſ.
recepere, Sacramentis debet inter- ment.
esse celestibus. in Luc.
Lib.

III. Quò verò securius myste- VII. c.
rī celebrationē fungerentur, sub- 15. Tom.
motis Catechumenis, & qui pari 2.p.714.
hīs conditione habebantur, etiam
fores adductæ, quando Eucharistia
coepitabatur, arcendo curioso-
rum, si qui oculos tanto mysterio

immittere auderent, adspectui. Te-
 in statur id aperte Chrysostomus, in-
 Matth. ter alia quibus divina mysteria,
 homil. non omnibus propalanda docet.,
 24. p. 236. οὐ γὰρ, inquiens, τὰ μυστήρια
 τοῦτο τὰς Γεγενέας κλεῖσαντες, ὅπιτε-
 λεγουσιν, οὐ τὰς ἀμυνήτας ἐπρύγομεν.
 Nam τὰ mysteria ideo clausis
 januis celebramus, τοὺς, qui non-
 dum initiati sunt, adesse prohi-
 bemus, &c. Innuit eundem mo-
 rem idem, qui eò jam morum im-
 probitatem etiam inter Fideles in-
 Matth. Homil. valuisse conquerens, ut difficile
 4. (p. 36.) sit, si vitam inspicias, discriminē
 st̄tingveres, πλὴν, subjicit, εἴτις
 κατὰ τὸν ναϊδὸν ὅπισται τῶν μυστη-
 ρίων; οὐδὲ τὰς μὲν ἐμβαλλομένας
 τὰς δὲ ἐνδον μένοντας. Solo enim hoc
 celebrandi mysterii tempore dignosci
 potest, cùm videlicet alios exclu-
 di

di videris, alios verò intus teneri.
Quin expressa eam in rem Aposto- *Confit.*
lorum, si credere lubet, extat con- *Apost.*
stitutio: *Custodian tur portæ,* (dum: *Il. 61.*
videlicet Eucharistia celebratur,) *in fin.*
ne quis in fidelis, vel nondum initia-
tus ingrediatur. Ita apud Areo-
pagitam post dimissos Catechume- *Hier.*
nos, ministrorum aliis alia agenti- *Ecclef.*
bus, quidam eorum pro clausis *do. c. 24.*
templi foribus adstant, arcendis
videlicet cohibendisque, quos my-
steriis interesse, nefas ducebant.
Adhanc consuetudinem eleganter
alludit, quem jàm laudavi, Chry- *Chry-*
sostomus, qui liberalitatem in pau- *soft. bo-*
peres ita exercendam monens, ne *mil. 72.*
ostentui facta videatur, quam se- *sub fin.*
cretè ea habenda sit, aliquo simili
declaraturus, *κλείσοντος*, dicit, *τοι-*
νυνὶς θύεας, οὐ ποτέ τινα ἀπερ-
θηδεῖται στόματις. Eleemosyna my-
sterium est: concludenda igitur ja-
nus

nus sunt, ne quis aspiciat, quâ videre nefas est. Et paulò post, cùm ex Eucharistia quædam misericordiæ atque charitatis argumenta retulisset, præceptum suum iterans
 καὶ σὺ τοῖνυν, jubet, ἐξ δύναμις τὴν
 σὴν ἐλεῶν ἀπόκλησον τὴν Θύεαν, ἀν-
 τὸς ἐλεύμενοῦ ιδετῷ μόνον. Qua-
 re tu quoq; cùm eleemosynam erogas,
 januas clande, ipse qui recipit, solus
 conscientius sit. Et retentum id suo ad-

Maxi-
mus d.
er. c. 16.

huc tempore, ostendit Maximus supra citatus, ita illud interpre-
 tans, ut clausis post istam Catechu-
 menorum ejectionem toribus re-
 rum materialium (ita ille loqui-
 tur,) transitum, & proborum post
 illam segregationem in regnum
 cœleste ingressum designari adno-
 tet. Tantâ curâ solertiâque à my-
 sterii hujus contuitu Catechumeni
 prohibebantur.

Alba-
fin. 2,

VI. Istud, antequam hinc abea-
 mus, adnotandum, quod Albaspi-
 nax

næus observat, atque quodam ca- Obserb.
none se compertisse dicit, si cui con- 2. n. 8.
tigisset Catechumeno, casu aliquo ⌈ ad
sacrificiis interesse, aut eorum ad- Concil.
spectu frui, eum protinus, etiam Car-
Catechumenatu nondum expleto, thag. 4.
& vix forsan cœpto, sacro fonte
abluendum fuisse: Quo canone
nescio, (mihi enim talis hactenus,
quod meminerim, non occurrit,) Can. 78.
an istud Timothei Alexandrini Re- Timoth.
sponsum, etiam Photio allegatum Alex.
in animo habuerit Albaspinæus,
quo ad quæstionem, si puellus Ca- Inter-
techumenus----vel homo etiam per- rog. 1.
fectus, dum fieret oblatio, opportunè Bibl.
ad fuerit, ejusque nescius, (igno- PP.
rans nempe, ut Balsamo explicat,
se non debere participare, ante- Tom.
quam sit baptizatus,) particeps fa- 6. col.
ctus sit, quid debeat de eo fieri? re- 613.
spondet, Debere illuminari (Bap- Phot.
tismo nimirum, ut iterum Balsa- IV. ult.
mo,) adjecta ratione: à Deo enim

vocatum esse. Dignum scilicet Baptismi gratiâ ipsius Dei iudicio monstratum putabant, cui id beneficij forte obvenerat, ut tanto sacrificio, absq; curiositatis crimine interesset. Quanquam participacionem istam non tam oculis, quam solam intelligere videtur Albaspinæus, quam ore factam, ipsa tām Timothei quām Balsamonis verba significare videantur. Id quod firmatur Lege illa ut perhibent,

Constit. Apostolica, qua post intentatas de.
Apost. nunciatasque iis judicii divini minas, si qui non initiatati Eucharistiae obrepere ausi fuissent, si adjicitur, quis per imprudentiam perceperit, eum subito institutum initiate, ne contemtor exeat.

V. Ceterum quando id institutum, sacramenta Catechumenos celandi cæperit, pronunciare arduum. Justini M. ætate nondum fuisse Albaspinæus atque Joach. Ach.

Hil.

Hildebrandus observant. Joh.^{*} Hil.
 Dallæus quarto demum seculo id
 cæpisse arbitratur. Neque, quam-
 diu duraverit, definire ausim. Suo <sup>debr. de
bet. saer. c. I. Job.</sup>
 certè tempore dadum in usu esse ^{Dall. de}
 desiisse, Micrologi, uti incerti qui-
 dem nominis, ita neque adeò certæ <sup>Cul-
tib. La-</sup>
 extatis, Auctor innuit, Sciendum est <sup>tin. re-
lig. Lib.</sup>
 autem, inquiens, juxta antiquos ^{VIII. c.}
 Patres, quod soli communicantes di- ^{23. p.}
 vinis mysteriis interesse conservaverunt, ¹¹¹³⁰
 unde & ante oblationem juxta Ca- ^{Microl.}
 nones jubebantur exire Catechumeni
 & Pœnitentes, &c. Ita de re loqui-
 tur, ut ab usu ævi sui satis remota,
 & cuius vestigia non nisi in anti-
 quis Patrum scriptis Canonibus-
 que extarent. Atque ad eundem
 modum Remigius Antisiodorensis ^{Remig.}
 seculi noni jam extremi Scriptor, <sup>d. Ex-
pos.</sup>
 occasione Missæ Fidelium etiam ^{Miss.}
 Missæ Catechumenorum mentionem faciens, iis verbis utitur, ut
 tanquam de re antiqua atque obso-
 leta

Ieta à se agi non obscure significet. Unde, (Etymologiam vocabuli Missæ proximè tradiderat,) & *Missam*, ait, *Catechumenorum Canoness dicunt, quando Es.* Tunc enim clamante Diacono Catechumeni mittebantur, id est, dimittebantur foras. *Missa ergo Catechumenorum fiebat ante actionem Sacramentorum: Missa Fidelium fit post confessionem & participationem eorumdem.* De Missa Catechumenorum *Mittebantur, dicit, Dimittebantur, Fiebat.* De Missa Fidelium, *Fit,* ait Remigius. Eo nempe discrimine, ut ista quondam fieri solita, at hæc præsenti adhuc usu retenta, apertè satis declareret. Et vero simile est, consumpto fermè Paganismo, adeòque rarescente in dies eorum numero, qui in Gentilismo geniti Religioni Christianæ nomen darent, plerisque in ipsa Ecclesia natis, hunc simul morem paulatim,

quæ

quæ talium indeoles est, & desvetu-
dine quadam exolevisse. Quam-
vis id in universum asserere yetet
Nicolaus Cabasilas, Thessaloniken- Cabas-
sium seculis modò abhinc tribus sil. Li-
Antistes, ordinem modumque di- turg.
vini cultûs, & Diaconi præsertim Exbos.
in obeundo isto partes commemo- Bibl.
rans : *Ad sacrificium jam autem Tom. 6.*
processurus, cui nefas est interesse Col. 13.
eos, qui non sunt mysteriis initiati,
quos nos Catechumenos adhuc voca-
mus, quod ad auditionem usque &
quantum doctrina solum licuit, Chri-
stianismum susceperunt, eos ejicit ex
choro fidelium. Et retinuere for-
san morem majorum etiam recen-
tioris ævi Ecclesiæ, Muhammeda-
nis, Judæis, gentilibusve permix-
tæ, quarum ideo major in dignitate
factorum mysteriorum ab istorum
calumniis atque ludibriis tuenda
cura atque industria erat.

VI. Neque tamen dissimulan-
dum,

dum, Catechumenis quoque, quamquam à sacris epulis procul habebantur, concessa tamen fuisse quædam eorum velut simulacra, quibus egestatem suam solarentur, atque ut tanquam gradu aliquo prægustuque Eucharistiæ paulatim adsuescerent, eo interim sacramentorum genere nutriendi, quod infantiae ipsorum congrue-

^{z. Ob.} ret. *Quamvis enim, ut eleganter*
^{serb.} *Albaspinæus, corporis Christi per-*
^{ult. n. i.} *fæcta illi & formata membra non*
erant, utcunque tamen ei adhære-
bant, Christianitatisque Spiritum
quodammodo ducere incipiebant,
Quare ne succi inopiâ deficerent &
fatiſcerent, lactis & ſalís mysteriis

^{z. Ob.} *alendi cūnt & pascendi. Est locus*
^{ſerb. 35.} *apud Augustinum, (quem etiam*
& Not. ab Albaspinæo, at perperam, niſiis
^{in Can.} *fortè Librarii error est, allegatum*
^{z. Con-} *deprehendimus,) ubi moris ejus*
^{cil. Ear.} *expressa extant vestigia. Ita vero*
^{thag. 3.} *(p. 412.)*

ve-

venerandus Scriptor: Et Catechumenos secundum quendam modum Auguſt. de Pec-
ſuum per ſignum Christi & oratio- rit. &
nem manūs impositionis puto sancti-remiſſ. ſicari, & quod accipiunt, quamvis Lib. 2.
non sit corpus Christi, ſanctum eſt ta- c. 26. Mart.
men & sanctius quām cibi, quibus Chemn.
alimus, quoniam Sacramentum eſt. Exam.
Non id quidem ſacrum corpus, Concil.
ſanctum tamen quid & ſupra com- Trid. P.
munem cibi modum, Sacramen- 2. de Sa-
tum denique aliquod eſſe, Augu- numer.
ſtinus dicit, quod Catechumenis p. 202.
sum porrigere Ecclesia fveverit. Albaſp.
Fuiſſe igitur tale quid nemo ambi- d. obſ. 32
get. Quid aut quale fuerit, diſce- cap. 41.
ptatur. Sunt qui ex benedicto Joach.
Eucharistiæ pane aliquas reliquias Hild. de
in illorum uſum cesiſſe, existi- art. bet.
ment. At id quām malē, non uno morat.
argumento Albaſpinæus demon- cap. 5. 12 Arnd.
ſtrat. Alii melius ad Salem id re- Lex.
ferunt, quo Catechumenos festis Antiq.
diebus tanquam conditos fuſſe, Eccl. Soc.
re. Cœn.
Dom. 5.
27. 2. 151

rerum Ecclesiasticarum monumen-
ta testantur. Extat inter Decreta

Can. 5. Concilii Hipponeñsis (Cathagi-
Concil. nense tertium appellat Albaspi-
Hippon. naeus) Canon, quo statuitur, *Ut et-*
ad d *iam per solennissimos Pachales dies*
Tom. illi *Sacramentum Catechumenis non de-*
Period. *tur, nisi solitum sal: quia si Fideles*
Peric. 4 *per illos dies Sacramentum non mu-*
Diatr. *tant, nec Catechumenis oportere mu-*
229. p. *tarri. Eum ita interpretatur erudi-*
357. *tissimus Albaspinæus, ut cùm ex*
pane, vino, oleo, melle, lacte, si-
milibusque, alendo atque reficien-
do homini idoneis, oblationes à
Fidelibus fierent, eaque ipsa sacra-
menta suo quodam modo à priscis
Ecclesiæ Patribus vocarentur, ex
quibus partes quædam benedictæ
atque à singulis Fidelium deliba-
tæ, speciem aliquam communionis
repræsentarent, Catechumenis
quoq; minuta illa ut Albaspinæus
appellat, Sacra menta, mel nimirum,
lac,

Iac, salem, & si quæ alia hujusmodi, communicata fuisse, quò vindelicet hoc veluti pabulo spirituallis eorum vita & exordiens cum Ecclesia communio augegetur fovereturque, non opportunius alenda, quam eis ex rebus, quæ cum Sacramentis Fidelium aliquid commune haberent, & cum quibus verum Christi corpus degustasse atque prælibasse videri possent. Cùm enim ex Oblationibus istis Eucharistia conficeretur, Fidelibus quidem propria, ei velut communicantium speciem, præbuuisse, qui partem ex iisdem, licet alio modo, tulissent. Quoniam verò per Paschales istos dies præter vinum & panem nihil offerebatur, sale ante dies istos oblato illos contentos voluisse Patres, facilius nempe, ac mel aut lac, in istum usum, asseruando. Atque hoc esse, quòd Fideles Sacramen-

ta per illos dies non mutare dicantur, quod scilicet neque mel, neque lac, neque etiam sal, neque simile quidquam, quod in Sacramentum pro Catechumenis consecraretur, nihil denique praeter panem & vinum offerretur a Fidelibus, adeoque hi Sacra menta oblationesque non mutarent. Hinc praeter sal nihil superfluisse, quod apud istos Sacramenti vicem subi eret. Quæ ut pleraque non spernenda, ita eodem, aliâ tamen viâ, commodi perveniri posse arbitramur, si dicamus, eam sive Carthaginensium sive Hippone nesum Patrum mentem fuisse; Quoniam Fideles etiam solennissimis istis diebus non alia, quâ consueta ista, Christi corporis sanguinis que Sacra menta perciperent, etiam Catechumenis sufficere debere, si & ipsi iisdem Sacramentorum imitamentis per festa illa fruerentur, quæ aliis Synaxeon die;

diebus accipiebant. Cùm verò præter panem & vinum nihil per tempus istud offerretur, ideoque nec lactis nec mellis copia esset, Sali adquiescere jussos esse, solo nempe ex priorum dierum oblationibus superstite. Quamvis toto isto, sacramento, sacramentive nescio quo simulacro Catechumeni, nullo suo damno, forsitan carere potuerant.

VII. Ceterum, uti sacrâ Cænâ, ita Baptismi quoque solennibus submovebantur Catechumeni, quæ demum tingendi primum videbant. Spectasse huc puto Basiliū M. qui Catechumenum in accipiendo Baptismo moras nectentem ad saniora consilia versurus, ad Basiliū inter alia, ponendæ tam periculose cunctationi idonea, *Num non, E.* quærerit, tanti muneric rem videre desideras? quomodo videlicet absque matre regeneretur homo? &c. In-

de Bapt. Innuere id videtur Augustinus,
 cont. qui mota de Baptismo quæstione,
 Donat. ab eo collata, qui ipse nondum
 Lib. VII. ablutus esset, ne inter absurdæ, &
 c. 53. quæ contingere non possent, id ha-
 beretur, cum non initiato forma-
 ejus atque ritus, nunquam quippe
 visi, noti esse haud queant, ita ca-
 sui locum esse monet, Si forte hoc
 curiositate aliqua didicit, quomodo
 dandum sit; Curiosum esse opor-
 tere hominem significans, qui ipse
 nondum baptismo lotus ceremo-
 nias ejus ita novisset, ut imitari
 posset. Et verò repertos aliquan-
 do, qui talia noscendi libidine no-
 men inter Baptismi Candidatos
 profiterentur, Cyrillus indicat, qui
 Proca. pach. subpr. Catechumenos suos ad Sacramen-
 tum id adspirantes, ne tanto my-
 sterio falsi animoque haud sincero
 accederent, admonens, inter alia,
 Ne quis vestrum, advertit, hoc dicti-
 gens ingrediatur; Sine videamus,
 quid

quid agant Fideles: ingressus videbo, & discam ea quæ sunt. Visurum te proposueras, videri verò te non putabas? Et existimas te quidem ea, quæ sunt apud Fideles, penitus perscrutari, Deum autem corratum non perscrutari? &c. Et paulo interius: Nullus sit inter vos simulacrum, nulla hujus rei curiositas; nisi forte hæc de audiendis Competentium Catechesibus, non de ipsa Baptismi tinctione intelligas. De quo, quicquid sit, istud interim certum, Baptismi adspectu non nisi istos frui solitos, qui aut tingendi aut tincti jam fuerant. Hinc Petilianus Donatista, tanquam irreligiousum Orthodoxis objiciente, quod de Baptismo publicis scriptis tractarent, ita impactam culpam à suis amolitur Augustinus, *August.* ut coram non initiatis mysterium *de uno* istud celebrari, non tamen de eo *Bapt.* utcunque loqui, nefas esse innuat. *cont.* *Petil.*

E

Ipsam

6. 4. 4.

Chry- Ipsam tamen initiationis formu-
soft. lam arcanè habitam Chrysostomus
Epist. in indicat, verba videlicet, ut ipse lo-
ad Ga- quitur, Dei, quæ norunt Fideles, in
lat. IV. aquæ lauacro per Sacerdotem pro-
28. nunciata.

VIII. Et verò, tantum aberat, ut interesse hisce mysteriis homini-
 bus illis liceret, ut vix auribus ista,
 & si quæ alia altioris sensùs essent
 dogmata usurpandi copia esset, se-
 dulò carentibus temporum isto-
 rum Doctoribus, ne ultra non ini-
 tiatis, ac ipsis opus putabant, talia
Orig. in vulgarentur. Respexit huc Orige-
Epist. nes, qui varias legis apud Paulum
ad Rom. significaciones ostendens expli-
ad C. cansque, eo proposito Apostolum
VII. 6. 7. Lib. obscuritati studuisse arbitriatur, ne
S.p. 554 ea quæ inspirata divinitus prolocutus,
 impolitis hominibus, & minus ad-
 hac vel fidei vel studii deferentibus
 in propatulo ponerentur. Quibus
 verbis, quamquam aliquos quoque
 de-

designasse Origenem, haud dubium sit, percipiendis sublimioribus cœlestis doctrinæ mysteriis pariter aut magis inidoneos, simul tamen etiam Catechumenos comprehendi, non facile ambiget usus istius ævi gnarus. Idque alibi apertius, ad Cap.
XI. vers.
75. Lib.
8.p.599 idem denotare videtur, qui in exponendo ejusdem Apostoli de Judentorum abdicatione, iisque ad meliora aliquando vertendis mysterio versans, Meminisse, inter alia adnotat, debemus, quod presentem locum Apostolus quasi mysterium habere voluit, quo scilicet hujusmodi sensus Fideles quoque & perfecti intrasem et ipsos velut mysterium DEI silentio tegant, nec palam imperfetis & minus capacibus proferant. Ubi Fideles atque Perfectos, quibus solis talium notitiam credi vult, imperfectis atque minus capacibus ita opponit, uti Catechumenos Fidelibus oppositos, tantis

E 2   jam

jam documentis ostendimus.
 Quem in sensum, nî fallor, etiam
 alio loco eadem cautione ut utan-
 tur, alios monens, postquam de ge-
 mitibus ineffabilibus quædam di-
 xisset, quibus vicem nostram Spi-
 ritum S. apud Patrem explere, A-
 ad cap. postolus prædicat, *Qui autem, sub-*
VIII. v. *jicit, spiritualis est, examinet omnia,*
 26. Lib. *& si quid his altius investigare po-*
 7. p. 570 *tuerit, habeat apud se; Fidelis enim*
spiritu celat negotia. Disertius ad
 nostrum institutum Gregorius
 Nazianzenus, qui postquam Cate-
 chumenum in religione Christia-
 na, quantum conditio ejus ferret,
 subfin. instituisset, *Ἐχεις, subjicit, τὰ*
μυστηρίας τὰ ἐνφορεῖ καὶ τὰς τῶν
πολλῶν ἀκοδις οὐ πόρρηται. Τὰ ἔ-
αλλα ἐισω μαθήτη, τῆς τελείᾳς
χαριζομένης, αἷς κρύψεις ωδῆς
σεαυτῷ σφεργύδι κεατγένεα.
Habes, quæ de mysterio foras expor-
tare

stare atque ad vulgi aures efferre licet. Cetera intus, Trinitate juvante, addisces, quæ etiam ipsa apud te ipsum occulta clausaque habebis, Baptismo obsignata atque retenta.

Chysostomus Fideliū pro Catechumenis precationem recitans explicansque, quæ inter alia aures cordium illorum patefieri rogabant, precum istarum rationem redditurus. Nondum, ait, audierunt mysteria, quæ fas non est efferre, sed utcunque procul & eminus stant. Nam verò ut audiant, non percipiunt tamen, quæ dicuntur, quòdea multam desiderent intelligentiam, nec satis est ut audiantur --- Quemadmodum enim Prophetæ secus audiunt quām vulgus, sic & Fideles alter audiunt, quām Catechumeni. Parum abest, quin eodem Catechumenos ac quoscunque Infidelium gradu collocet, haud majora pluraye istis committenda censens,

E 3   quām

in 2. ad
Cor. 1.
Hemil.
2. Mor.
rat.

quām horum quibuslibet audire
in Psal. licitum foret. Atque idem alibi,
CXL. *Hoc est membrum (linguam innuit)*
(141.) **Serf. 3.** *per quod in primis reverendum sum-*
ma veneratione dignum sacrificium
fuscipimus. Sciant fideles, quod dici-
Ambro- *tur. Eamque ad formam Ambro-*
de his, sius Neophytorum, modò à Baptismo
qui my- *venientes, liberalius jam Fidei*
ster. i- *Christianæ doctrinâ, de Sacramen-*
mis. c. 1. *tis præsertim Ecclesiæ, imbuiturus,*
Nunc, ait, *de mysteriis dicere tempus*
admonet, atque ipsam Sacramento-
rum rationem edere, quam ante Ba-
ptismum si putassemus insinuandam
nondum initiatis, prodiisse potius
quam edidisse estimaremur. Idem
in animo habuit Augustinus loco
supra allato, ubi Servatoris apud
De Verb. *Joannem de salutari corporis san-*
Dom. *guinisque sui eſu potuque ad æter-*
gym. 4. *nam usque vitam, si dignè vefca-*
sub- *princ.* *ris, evalituro, sermonem tractans,*
icit Inpr. *quanquam præsentibus etiam Ca-*
§ 6. *cechu-*

techumenis verba haberet, ita tam
men à Fidelibus hos sejungit, ut
præter verba, sensus quantum ad
ipsos, ferè vacua, nihil ad eos per-
venisse, velut suggillans, istoque
stimulo ad capessendum Baptismum
validius impulsurus, ipse significet.
Cui geminum, quod Idem alibi,
pari occasione, injecta nimirum de
corpo & sanguine Christi in S.
Cænamentione, Agnoscant Fideles,
adjicit, Audientes autem quid aliud de Verb.
quam qui audiunt? inutilem nempe Syllabarum strepitum sententia re-
rumque, quantum ad istos, inanem.
Perinde ac si quis Sacrorum Eleu-
finorum, Isiacorum, & si quæ alia
apud Gentiles similis supersticio-
nis, pari arcano habebantur, inex-
peritus, aut ut honestiori exemplo
rem declaremus, Paschalium Ju-
daicorum ignarus, earum fortè
mentione facta, esse quidem facile
cogitaret, quæ tali nomine appella-

E 4   ren-

Cyrill.
Prola-
beib.

rentur, nullo tamen ad id profectu,
ut quæ eorum ratio, quis modus,
quæ ceremoniæ, nosset. Ita & Ca-
techumenos, Sacra menta quædam
in Ecclesia celebrari, latere haud
poterat, inter Christianos atque
publicis in cœtibus versantes; quæ
aut qualia essent, accuratius scire,
ipsis illicitum. Egregiè hanc in-
rem Cyrilus Hierosolymitanus,
Baptizatos modò seu Baptismo po-
tius proximos, velut accepto jam
honore, cui designati, ad agnoscen-
dam tantæ dignitatis præstantiam
utilitatemque attollens: Jam ab
bodierna die vitam agens, considera,
quantam tibi Jesus dignitatem con-
tulerit: Catechumenus vocabaris,
foris subsistens; audiebas spem & ne-
sciebas: audiebas mysteria, & non
intelligebas; audiebas scripturas,
& profunda illarum ignorabas: Nunc
verò non amplius foris sed intus so-
nas, (hoc est, jam non amplius su-
per-

perficie tenus discis, vocem exterio-
rem hominis audiens : sed intus et-
iam spiritu sancto doceris.) --- Cùm
audieris ea, quæ de mysteriis sunt
scripta, tum intelliges, quæ nescie-
bas. Inde post alia, quibus no-
vum Christianum informat, præ-
cepta, etiam istud de mysteriis Ca-
techumenis non temere aut pro-
miscuè effutiendis inculcans, Cùm
autem, monet, Catechesis recitatur,
si Catechumenus ex te quæsierit, quid
dicebant Doctores ? nihil dicas ex-
tra : Mysteria enim tibi & spem fu-
turi seculi tradidimus. Custodi hoc
mysterium Retributori &c. Atque
alibi ostendens, quatenus hac in
re Catechumenus Gentili potior
habeatur, Hæc mysteria, inquit, quæ
nunc Ecclesiæ tibi narrat Catechume-
no ; non est mos, Ethnicis enarrare.
Nec enim Ethnico mysteria de Patre
Filio, & Spiritu Sancto declaramus :
quin & Catechumenis non adeo aper-

te dicimus mysteria; sed sape ob-
scarius dicimus. Largius cum eo
agi indicat, si cum Gentili conten-
das, at non ea liberalitate, ut Fide-
libus æquetur, inter Fidelem scilicet
atque Gentilem medius. Et
singulare sollicitudinis in hanc
rem suæ specimen edidit Cytillus,
in fronte Catechesum suarum gra-
viter hunc in modum edicens:

*ad Le-
ter.* Catecheses istas illuminatorum, ac-
cedentibus quidem ad Baptismum,
& his qui hoc lavacrum habent, jam
Fidelibus legendas exhibeas: Cate-
chumenis vero, & aliis, qui non sunt
Christiani, ne dederis: alioquin redi-
diturus es Domino rationem. Qua-
de causa etiam creditam istis do-
ctrinam fidei studiose recolere ju-
bens, id fieri debere monet, non in
chartas inscribendo, sed in memo-
riam insculpendo, nec ubi Catechu-
menus ea, quæ ipsis tradita sint, au-
diat. Pertinet huc inscriptio Tra-
*Catech.
s. sub
ſn.* &ae

status sive Sermonis secundi, à Gaudentio Brixiensi, habiti ^{Gaud.} re-
gressis (ea in verba inscriptio con- ^{Brix.}
cepta est,) è fonte Neophytis: de ^{Serm. 2.}
natione Sacramentorum, quæ Cate- ^{Bibl. P.}
chumenos audire non congruit, quo ^{P. Tom.}
Paschatis Israëlitici sacramenta tra- ^{221. E.}
diturus, reje^ctis quibusdam atque
in diem sequentem se positis, latius
tum curatiusque tractandis, Mo-
do autem, subjicit, ea solum de ipsa
lectione carpenda sunt, quæ præsen-
tibus Catechumenis explanari non
possunt; & necessario tamen sunt a-
perienda Neophytis.

IX. Et verò causas rationesque
suas habebant, aut habere se arbi-
trabantur seculorum istorum Do-
ctores, suæ hujus in celandis divi-
nis dogmatibus cautionis, aut in
promendis parsimoniae. Consu-
lendum in primis videbatur audi-
torum imbecillitati, neque oneran-
dos nimio pondere, qui vix levio-

ri sufficiebant. Per gradus scilicet ad scientiam rerum divinarum ascendendū existimabant, qui commodissimus etiam in humanis disciplinis tradendis, atque ipsius naturæ ordo est; & lacte ex Apostoli præcepto nutriendos, quibus nondum id stomachi robur, ut solidiorem cibum ferre possent. Sumpeditat hanc rei istius rationem.

Contra Origenes, *Quicquid*, inquiens, ha-
Cels. bemus egregium atque divinum, tum
Lib. III. demum, in popularibus sermonibus
n. 14. promimus in medium, cum præstò est
auditornm cordatorum copia: alio-
quin profundiores sensus celamus, &
silentio præterimus in catu eorum,
qui opus habent lacte. Placuit ea-

Chry- dem Chysostomo, qui causam red-
soft. in diturus, cur Januis clausis myste-
Matth. ria celebrari s'everint, iis qui non-
XXIV. dum initiati, decedere jussis, id fie-
p. 236. ri ait, ἐγκαίδειον αὐτές εἰσαν κατέγνω-

μέν

μέν τῶν πελεμάρων, ἀλλ' εἰπειδή
ἀπέλεστον οἱ πολλοὶ πρός αὐτὰ ἐν
διάκεντα. Non quia infirmitatem
mysteriorum aliquam deprehendi-
mus, sed quia ad participationem eo-
rum illi adhuc, quos arcemus, infirmi
sunt. Participationem, quæ oculis
auribusve contingit, non quæ ore,
intelligens; quam nondum bapti-
zatis, quocunq; doctrinæ morum-
ve profectu præstantibus ulla ratio-
ne concedi, nefarium foret. Ita
Idem etiam Christum observat
quamquam in templo atque publi-
cè plerunque docentem, seorsum
aliquando discipulis locutum esse,
εἰπε τὴν τῶν πολλῶν ἀναγόσθεν τὸ
λεγόμενα ἦν, Cum scilicet altiora, ^{in Joane}
quam quæ multitudine capere posset, ^{bomil.}
loquebatur. Eoque, ut videtur, re- ^{82. p.}
spexit Scriptor Hierarchiæ Eccle- ^{522.}
siaisticæ, qui Baptismi mysteria e- ^{cb. Ec-}
narraturus, καὶ μοι præfatur, ^{fun-} ^{cles. c. 2.}
p. 90

deis atēles⁹ ἐπὶ τὴν θέαν ἱετω⁹
πο⁹ γρὶς δὲ τοῖς ἡλιοτέκνοις ἀνγαῖς
εἰ αὐθεότι κόραις αὐτωπεῖν ἀκί-
δυνον. γέδε τοῖς υπερημάσ ἐγχειρεῖν,
αἴθλαβος. Et mihi nemo prophanus,
(sacris scilicet non initiatus,) abstre-
pat, nullus, qui rudimentis cœlesti-
bus careat, pergit ad videndum.
Nam neque infirmis pupillis adver-
sam solaribus radiis aciem intende-
re: itane nobis quidem ea, quæ su-
pranos sunt, tentare velle innocuum
fuerit.

X. Et verò hinc periculum erat,
aut fore credebatur, nevel errori,
vel irrisui calumniæve occasionem
materiamque talia præberent, si in-
animos pravos, aut saltem non-
dum præparatos subactosve inci-
dissent, indamnum horum religio-
nisque ludibrium cessura, quæ
apud capaces salutem his, sive
venerationem præstitterent, Injicit
istum

istum metum Catechumeno suo in
Baptismi jam foribus stanti Cyril-
lus, sollicitus, ne is tribulium pre-
cibus ad communicanda credita-
sibi mysteria sese moveri pateretur.
Nec, præcipiens, unquam dicentem
aliquem audi: Quid obest, si & ego
didicero. Etiam agroti vinum
quandoque postulant, quod si intem-
pestivè illis detur, phrenesim conci-
liat: & duo hinc nascuntur mala,
nam & æger interit, & medicus ma-
lè audit. Sic & Catechumenus si
audiat mysteria à Fideli, phrenesim
patitur, nescit enim quid audiverit,
& tamen arguit rem ignotam, dicta-
que irridet: Fidelis verò tanquam
proditor condemnatur. Jam ergo
tu infinibus nostris constitutus, cave
ne quid effutias: non quod digna
non sint narratione ea, quæ ibi dicun-
tur, sed quod indignus est ille, audi-
re, cui referres. Fueras & tu ali-
quando Catechumenus: neque ta-

Cyrill.
Catech.
6. Illum.
col. 94.

men

men proposita mysteria tibi enarrabantur. Quando autem sublimitatem eorum quæ nunc traduntur, experientiâ didiceris, tunc plane intelleges, dignos non esse Catechumenos, qui ea audiant. Idemq; eodem loco modum declarans, quo mentes infidelium adsplendorem Evangelii obcæcatae à Paulo dicantur, allatoque Christi exemplo populo per Parabolas tradentis, quæ Discipulis perspicua nullisque talium involucris operta communicabat, Christianæ doctrinæ mysteria Ethniciis (quantum nempe id fieri poterat,) clam haberi observat, Catechumenis autem aliqua quidem ex iis, sed non adeò apertè, sed plurimique obscurius, atque ita quidem dici, ut scientes Fideles intelligent, & qui nesciunt, non corruptant; id est, neque insciâ in deteriorius accipient, neque animi improbitate in calumpniæ materiem

tra-

trahant. Qua ratione etiam Origenes loco jam supra citato, eam curam uti Prophetis, ita & Paulo, horum prudentiam imitato, fuisse advertit, ne ea quæ inspirata divinitus ipsi prolocuti, impertis hominibus, & minus adhuc vel fidei vel studii habentibus in proposito exhiberentur, & pedibus velut proculcanda traderentur. Consideravit id Græcus Scholiastes in Ecclesiasticam, quæ Dionysii Arcopagitæ nomine circumfertur, Hierarchiam, præceptum istius, de Sanctis Sanctorum, sacerdotii nempe, quo de ibi agitur, functione, non effundendis ita interpretans:

*Orig. in
Epist. ad
Rom de
Lib. 6.
p. 554.*

*Schol. in Dio-
nys. Ar-
cop.
Hier. Eccles.
ad verb.
in exop-
chion
nas πε.*

Ἐπαργυρωδῶς οὐκὶ ἀνδραῖος ποιήσεις πᾶς τοῖς ἀνεργίς καὶ Φανῆς γέλωτος ἀφορμὴν τὰς θεῖας καὶ μουσικά. Non ridiculè & irreverenter offendes omnibus profanis, qui ad occasionem risus divinas res & plen-

nas mysterii transferunt. Tetigit
 ea sollicitudo Athanasium, crimen
 de fracta sacra mensa atque calice
 ipsius odio in Macarium ab Aria-
 nis confictum, coram Ethnicis ju-
 dicibus agitari eò acerbius tole-
 tantem, arguentemque, quod nefas
 esset, τὰ μυστήρια ἀμυνόμενοι της
 πόλεως της γεωδείας, οὐαὶ μη ἔλληνες μέν ἀγνοῶντες
 Φuga-
 sua. p.
 396. γελῶσαι, κατηχθέμενοι δὲ περίεργοι
 γενέμενοι σκανδαλίζωνται; Mys-
 teria non initiatis prodere, ne Gentiles
 per imperitiam ea subsannent, aut
 Catechumeni per curiositatem scan-
 dalizentur. Ipsiisque Servatoris
 edicto ea ratio niti videbatur, san-
 eta porcis atque canibus objici at-
 que conculkanda exponi vetan-
 tis.

XI. Accendendo præterea ho-
 rum desiderio, atque intendendæ
 industriæ profuturum existima-
 bant veteres, si parcus hac in re ii,
 dum

dum in Catechuminatu degerent,
tractarentur; ita habendi, ne aut
penuria tabem, aut satietas fasti-
dium pareret, (quam obscuritatis *Augus.*,
etiam in multis S. Scripturæ locis *To. III.*
Patres suppeditant:) Ita *Augustin,* *de Do-*
quòd Catechumenis Fidelium sa- *ctrin.*
cra non prodantur, non ideo fieri *Cbrift.*
ait, (quod quidem Chryſtostomum *Aib. II.*
supra affirmantem audivimus,) *c. 6. Lib.*
quòd ea ferre non possint, sed ut ab *IV. c. 6.*
eis tanto ardenter concupiscantur, *de Trin.*
quanto honorabilius occultantur. At- *Lib. XV.*
que stimulo isto ad excitandos il- *ma Mē-*
los, Baptismi aliquando negligen- *da. ad*
tiores, Patres haud raro usos, ex *Cre-*
iis, quæ supra allata, apparet. *sent. e.*
10. Tom.

XII. Denique majestati id divi- *V. de C.*
norum dogmatum conducere cen- *D. Lib.*
sebant, si secreta haberentur; eo *XI c. 19*
mortaliū ingenio, ut vilia putent, *Chrys.*
quæ passim obvia; pulchra ex ad- *in Jo.*
Homil.

ver. 23 p 124

Homil. 58. p. 299. in Gen XII. 7 Homil. 32. subpr.
Angustin. in Ēvangel. Joann. Tract. 96.

verso & magnifica, quibus pretium
caritas facit. Hanc causam mente
voluisse videtur Auctor Hierar-
chiæ Ecclesiasticæ, cum Sacerdota-
lis officii mysteria expositurus,

Hier. ἀλλὰ Timotheum, cui scripsisse
Eccles. videri vult, monet, ὅταν ὁ πάτερ γένεται
c. i. sub πρίν. ἐξορχήσῃ τὰ ἀγία τῶν ἀγίων. εὐ-
λαβηθήτη καὶ τὰ τέλη καρφίας θεῖ
ταῖς νοεραῖς καὶ αἰσθάνεις γνώσεστο-
μήσεις. αἰνεῖται μὲν αὐτὰ καὶ
αἴχμαις τοῖς ἀπελέσοις Διατηρῶν.
Ιεροῖς μόνοις τῶν ιερῶν μεθ' ιερᾶς
ἔλλακτης ιεροπεπτῶς κεινοντων.
Sed observa diligentius, ne sancta
Sanctorum efferas, nec prophanis lu-
minibus violanda permittas. Verum
revereberis magis, occultique Dei
mysteria spiritualibus invisibilibusque
notionibus honorabis, atque inteme-
rata seruabis: nequaquam ea passim
rudibus tradens sed sanctis solis san-
ctarum rerum intelligentias sacratus

pan-

pandens. Quararione etiam Remigius Antisiodorensis eam in Ecclesia consuetudinem obtinuisse dicit, ut Obscratio Missæ tacitè à Sacerdote pronunciaretur, ne verba rām sacra & ad tantum mysterium usq. D. pertinentia vilescerent.

de Cele-
brat.

Miss.

Bibl. P.

P. Tom.

6. col.

usq. 8. D.

XIII. Quin & indigni aliquando habitū Catechumeni, quibus præsentibus Evangelia recitarentur. Est inter Decreta Concilii Arausicani primi, Anno Christi CCCXL. aut XLIV. habitū, Can. 18. Ca. non duplicitis, & quidem contrariæ lectionis. Unâ Placuit, Catechu- menis non legi Evangelia in Ecclesia. Exerc. Altera hæc in verba concepta est; 31 p. 539. Evangelia placuit deinceps legi apud omnes Provinciarum nostrarum Ecclesias. Quamcunque deligas, id puto efficietur, ut Catechumenos Evangelii audiendis aut arcuerint Concilii istius Patres, aut prohibitos hactenus, in posterum admittent-

lior To.

III. Pe-

riod. 3.

Peric. 5.

Exerc.

tendos decreverint. Ita aliquando iis caruisse, necessum erit. Quanquam, ut verum fateamur, unius tantum alteriusve Ecclesiæ id fortè institutum fuisse, ex Homiliis sive Sermonibus ab Origene, Augustino, Chrysostomo, aliisque ad populum habitis appareat, quibus etiam Catechumenos interfuisse, non uno earum loco, si operæ pretium foret, ostendere atque confirmare liceret. Neque puto vestigium deprehendi alicujus moris, quo Catechumeni prius, quam ante celebrationem mysteriorum, atque adeò ante lectionem Evangelicorum Ecclesiâ discedere jussi sint. In contrarium potius Cyril. Catech. 6. col. 94. A. Cyrillus Hierosolymitanus, seculi quarti scriptor, cautè observans, Paulum de caligine loquentem, quæ ex Evangelio Infidelibus obviatur, non dixisse, cogitationes eorum ideo excœcatas esse, ut ne

audirent Evangelium, sed ut non in-
tuerentur splendorem Evangelii, id-
ipso rei usq; comprobaturus: Au-
dire enim, adjicit, Evangelium o-
mnibus licet, gloria autem Evangelii
solis Christi germanis definitur &
aperitur. Cui suffragatur ista, cu-
jus supra partem decerptam attuli-
mus, Inscriptio Tractatus secundi
Gaudentii de ratione Sacmento-
rum, quæ Catechumenos audire non
congruit; licet (hæc postrema istius
Inscriptionis verba sunt,) eadem
scripta in Evangelii patere omnibus
videantur. Ex ordine Liturgiæ S.
Jacobi, diu ante, oracula sacra ve-
teris Testamenti & Prophetarum, PP To.
& Filii Dei Incarnatio, Passio, Re-
surrectio, ex Evangelii leguntur, 4. 85.
quam Catechumeni exire jubeantur.
Pariter in Marci Liturgia,
Diaconus ante missionem istorum B.
Evangelium recitat. Quin etiam Confit.
juxta Apostolorum (modò ipso-
rum Apost. in fin.

*Gaud.
Rubric.
Tmct 2.*

*Liturg.
S. Jac.
in Bibl.
PP To.
VI col.
4. 85.
col. 22.
B junct.
col. 23.
B.*

rum forent,) Constitutiones, post
 lectionem demum Legis, & Pro-
 phetarum, atque Evangeliorum,
 post habitum denique ab Episco-
 po ad populum sermonem, Diaconus,
 Ne quis Audientium, (ex Ca-
 techumenorum scilicet ordine,) ne quis infidelium remaneat, edi-
 Hierar- cit. Ex Dionysii Arcopagitæ de-
 chia Ec- scriptione, post decantatos quo-
 cles. c. 3. dam hymnos, Ministrorum officio
 p. 21. sancta scripturarum Lectio suo ordi-
 ne recitatur. Post hæc extra delu-
 brum Catechumi fiunt. Quæ is
 subjecta, ut vocat, Θεωρία sive
 Speculatione repetens; τὰς δὲ
 inquit, κατηχουμένας, ἀνεργούμενας
 τε, καὶ τὰς εὐ μετανοοῦσας, ὅτις
 αἱρεῖσθαι εἰσερχόμενος. Εἴ φίησι,
 μὲν ἐπικυρῶσαι τῆς Φαλμοῦ ιερο-
 λογίας καὶ τῆς ἀνθέτων πανιεροῦ
 γραφῶν ἀναγνώσεως. Porro Cate-
 chumenos & Energumenos, & eos,
 quod

qui in pœnitentia sunt sacrosancta
sacerdotalis institutio psalmodiam
quidem piam, & divinam sacrarum
scripturarum lectionem audire per-
mittit, ad ea vero quæ deinceps in
hostie salutaris oblatione geruntur,
contuenda non-admittit. Insignis ^{apud}
maxime hanc in rem est Valentiani ^{Albae}
Concilii Canon, ut sacrosancta ^{2. Obs.}
Evangelia, ante munerum illatio- ^{29. n. 30.}
nem, in Missa Catechumenorum, in ^{& Not.}
ordine lectionum post Apostolum le- ^{ad Con-}
gantur, quatenus salutaria præcepta raus.
Domini nostri Iesu Christi, vel Ser- ^{Can. 18.}
monem Sacerdotis, non solum fideles, ^{p. 394.}
sed etiam Catechumeni -- audire li-
citum habeant. Quibus antiquam Steph.
potius consuetudinem firmari, Eduens.
quam novum quid induci, ex ante ^{de Sacr.}
dictis vero similius est. Quam in ^{Altar.}
rem etiam Stephanus Eduensis E- ^{Lib. 1.c.}
piscopus testatur, primitivam Ec- ^{Bibl. P.}
clesiam usque ad Evangelium Ca- ^{P. d. T. o.}
techumenos recepisse, post Evan- ^{6.}

d. To. 6. gelium exire jussos. Atque idem
col. 73. etiam in Aethiopum Missa serua-
E. tum.

Can. A- XIV. Istud præterea observan-
post. 10. dum, ne orationis quidem precum:
Car- que communionem Catechumenis
tag. cum Fidelibus integrum plenam-
Concil. que fuisse. Notum rerum Eccle-
s. Can. sisticarum peritis, quam cautè hac
73. Con- cil. To. quoque in re egerint seculorum.
3. Peri- istorum Christiani, ne vel precibus
ed. 2. Pe- vel quacunque ratione aut consor-
tio. 4. Diatr. tii specie promembris Civibusque
136. p. habere viderentur, qui aut Jure
387. Civitatis Ecclesiasticæ criminibus
Constit. suis excidissent, aut eo nondum
Apost. potiti essent. Ita cum Ex commu-
VII. 29. nicato orare, uti credere fas est,
III. 35. Can. Apostoli, & Carthaginensis Con-
Apost. cilii Patres; cum heretico aut Schi-
46 Con- smatico, iidem atque ante hos Lao-
cil. Car di-
tag.
Can. 72 p. 387. Concil. Laud. Can. 45. d. Peric.
Dian. 107. p. 484. add. Concil. Antioch. Can. 2.
Phot. Nonn. Can. Tit. III, c. 15.

diceni prohibuere; & ipsos communione ejiciendos minitantes, ni profana precum societate abstinerent: Atq; antiquissimi id instituti esse, Origenis exemplo probatur, qui patre martyrio absumpto, bonisque in fiscum Imperatoris relatis, fœminæ cujusdam hospitio Alexandriæ exceptus sustentatusque, cùm ibi in Paulum quendam incidisset, hominem facundum, mulierisque ex adoptione filium, at hæresi infectum, quanquam fati quadam necessitate ad tam ingratum consortium compulsus, atque multis non hæreticorum modò sed & orthodoxorum, ob dicendi, qua iuste pollebat, facultatem ad illum confluentibus, ipse tamen nunquam adduci potuit, ut precibus una cum illo interesset, Φυλακῶν ἐπιπαιδὸς κανόνα ἐκκλησίας; Quippe qui ab ineunte ætate Ecclesia regulam obnixè servasset, ut hæc re-

censens Eusebius adjicit, qui facto
 H. E. hoc Origenem edidisse περὶ τὴν
 Lib. VI. πίστιν ὁρθοδοξίας ἐναργῆ δείγματα.
 c. 2. E- dit. Va. Suæ in retinenda vera fide constantie
 les. c. 4. specimen illustrissimum, prædicat.
 Can. Quin & Clericus, Apostolico ca-
 Apost. none, gradu dejectus, si quis cum
 XI. Clerico, ordine moto, ut Clerico,
 preces miscuit. Quod quidem
 posterius uti speciali causâ niti
 non inficiamur, ita nec exercitæ in
 ceteros quoque austерitatis ratio
 decrat. Irreligiosum videlicet vi-
 debatur, oratione ei sociari, quem
 sive doctrinæ pravitate, sive nequi-
 tiâ morum Ecclesiâ pulsum vitari
 ipse Apostolus præceperat; neque
 tūtò Deum cum iis adiri haud im-
 merito existimabant, quos invisos
 ipsi exosque credere parerat.
 Alia Catechumenorum considera-
 tio, precum ut puto, societate non
 ideo exclusorum, quod adeò Nu-
 mi-

mini ingratos arbitrarentur, sed ex-
tollendæ Ecclesiasticæ communio-
nis dignitati, augendoq; ejus in illis
desiderio, præsertim verò, quòd re-
ctâ de Deo doctrinâ imbuendi pri-
essent, quâm Ecclesiæ solenni ora-
tione jungerentur. Atque hinc
istam quoque Disciplinæ partem
in hæreticis reprehendit Tertullia-
nus, apud quos Catechumeni cum
Fidelibus pariter adeant, pariter
audiant, pariter orent, ut quis Ca-
techumenus, quis ipsorum censu
fidelis, incertum esset.

*de Prae-
scripta.
advers.
heret.
c. 41.*

XV. Quin, ne id quidem Catechu-
menis datum fuisse ut Orationem
Dominicam recitarent, jam ante
nos Albaspinæus observavit, non
adeò invalidis argumentis id asse-
rens atque confirmans. Movetur is,
ut allata ab ipso Patrum testimonia
omittamus, quod preces hæ Cœnæ
dominicæ adhibitæ fuerint, à qua
Catechumeni semoti tenebantur;

F 3   quòd

*1. Obs.
19 n. 4.
9.*

quòd panis quotidiani vocabulo Eucharistiam designari veteres statuerint, quam Catechumeni sibi poscere nequierant; quòd cum brevi ante Baptismum tempore,

de Ec- (quartâ feriâ quartæ Hebdomadæ
clef. of- Quadragesimalis id aliquando fa-
fic. Lib. ctim docet Amalarius Fortunat⁹,) *1.c.8.*
 didicerint, cùm Baptismo induerentur, reddendam, denique, quod Albaspinæo primum, & ni fallor, potissimum est, quòd indignum atque incongruū judicaretur, Patris nomine Deum ab iis compellari, qui salutaribus aquis nondum regenerati, neque à Diabolo manu missi, ad huc inter Filios tenebrarum recenserentur; de Patre Deo falsò gloriaturi, antequam in familiam ejus solenni formulâ rituque *ad Ritib.* adoptionis transiissent. Et juvari *Bapt.* hæc suspicio videtur, ex Libro, *Bibl.* quem Severus Alexandrinus Pa-*PP. To.* triarcha de *Ritibus Baptismi* com-*VI. col.* po-*ss.*

posuisse perhibetur, quo Sacerdos,
peractis jam Baptismi solennibus,
Neophytorum salutem inter alia
hisce verbis Deo commendat;
Dignos eos effice, -- ut nos & ipsi
uno consensu audeamus invocare
Deum cœlestem, Patrem omnipoten-
tem, ac precemur & dicamus: Pater
noster, qui es in cœlis &c. Ubi post
susceptum demum Baptismum di-
gni reddi posse videntur, qui inter
filios Ecclesiæ arrogati Deum Pa-
tris vocabulo salutarent, atque ad-
eò eam pronunciarent orationem,
quæ, ut Walafridi Strabi verbis ^{de Re Br.}
utamur, eam fiduciam prædicat, qua ^{Ecclesi.}
^{c. 22.}
Dominum Creatorem Patrem dicere
præsumamus. Quò etiam referri ^{Constit.}
potest, quòd Constitutionibus, ut *I. Apost.*
vocantur, Apostolicis; ab eo, qui *III. 18.*
Baptizatur, inter alia requiritur, *ut sit*
filius Dei, orans tanquam filius Pa-
trem, ei dicens, uti à communi fide-
lium conventu, in hunc modum: Pa-

ter noster, quies in' cælis &c. Ubi
 cum Fidelibus in baptismo demum
 precibus hisce aggregandus innui-
 tur. Eique convenienter, jam jam
 baptizatus orationem dicere, iis-
 VII.44. dem, quas diximus, Constitutio-
 nibus, jubetur, quam nos docuit
 Dominus. Neque adeò hoc mira-
 bitur, qui consideraverit, quanto
 pietatis paratu in Eucharistia cele-
 branda Fideles annisi sint, quo,
 Expos. observante Cabasila, tanquam jam
 Liturg. perfecti, & divinæ adoptionis ca-
 g.35. paces digni haberentur, cum Deo
 orationem illam liberè facere, in qua
 audemus ipsum Patrem vocare. Ne-
 Catech. que enim, ut hoc Cyrilli isthuc ac-
 J. Illum. commodemus, eo, quod naturâ ex
 add. eo qui est in cælis, progeniti essemus,
 Flor. Expos. Patrem ipsum vocamus; sed quod
 Mess. ex servitute paterna in adoptionem
 Bibl. P. filiorum per Jesum in Sancto Spiritu
 P. Tom. translatis sumus, ineffabili humani-
 fl. col. tate hoc dicere digni habiti sumus.
 275. Quæ

Quæ verò eorum fiducia, quod Ius
Patrem appellandi, ante adoptio-
nem Baptismi lege peragendam,,
qua demùm iu nomen filiorum
Dei atque jura adsciscimur? Omnes
quippe natum quidē (prima videli- Hieron.
cet creatione) filii Dei sumus, sed no- Com-
stro officio alieni efficimur, quo vitio ment.in
salutari demum aquā expurgati in
familiam tanti patris recipimus, Greg.
Filii enim illius, uti scitè Gregorius Nyssen.
Nyssenus, post gratiam vocamur; Bapt.
per lavacrum regenerationis, ut ele- p. 262.
ganter Chysoftomus, hoc honoris Chrys.
adepti: Haud quaque enim, uti in Epist.
iterūm Chysoftomus, potuissemus ad Ga-
illum appellare Patrem, nisi prius in d e-
facti fuissemus filii. Quam in sen- pist. IV,
tentiam etiam Venantius, Congruè 6.
Pater noster (in oratione Dominica Venant.
vocatur,) quia homo renascendo homil.
per baptismum effectus est Dei filius, domin.
qui per prævaricationem factus fue- Bibl. P.
rat inimicus & perditus: ergo cujus P. Tom.
820

gratiā fruitur , jam Patrem liberē profitetur. Imò apertè adeò , ut multis argumentis conjecturisve nihil, opus sit, id ostendit laudatus modò sèpiusque laudandus Chrysostomus , qui Christianorum præ Judaico populo prærogativas recensens, atque inter eas adoptio-
nis Jura meritò collocans , in quæ adsumti dulci Patris nomine
in Epist. Deum adfari liceat , Istud autem,
ad Rom. inquit, quantum sit, benè norunt ini-
serm.
XIV. ad tiati, qui primū ante omnia in my-
e.8. Vers. sticis precibus hoc verbum dicere jussi
15. sunt. Clare satis significans, Ca-
techumenis id haud concessum,,
ut Patris vocabulo Deum saluta-
rent, primam hanc, uti ibidem mox
subjicit, vocem post admirabiles
illas parturitiones, novamque & stu-
pendam (in Baptismo scilicet) eni-
tendi legem emittere soliti. Eoqué
& illud ejusdem, nisi vehementer
fallor, pertinet, quòd Fideles ad pre-
ces

ces proCatechumenis instanter co-
 hortans. Non enim, ait, habent preca-
 tionem legitimam, atque à Christo
 inductam, nondum orandi fiduciam
 sortiti sunt &c. Idem alio loco; 697. A.
 Si hoc fecerimus, (inimicis conci-
 liandis studeamus,) poterimus purā Homil.
 conscientiā ad sanctam terribilem 27 sub-
 que hanc mensam accedere, & verba fin.
 illa quæ precationi inserta sunt, fide-
 liter dicere. Sciunt initiati quid
 dicatur. Iterum, Dicere enim: in Psal.
 Pater noster, est eorum qui agunt CL. I.
 gratias propter dona quæ acceperunt,
 & ea omnia per hoc nomen osten-
 dunt. Qui enim dixit patrem, con-
 fessus est filiorum adoptionem. Qui
 autem confessus est adoptionem: ju-
 stitiam, sanctificationem, redemptio-
 nem, peccatorum remissionem, suppe-
 ditationem sancti Spiritus prædica-
 vit. Oportet enim hæc omnia prius
 extitisse, & nos filiorum adoptione
 sic fruamur, & qui Patrem vocemus,

in Epist. digni habeamur. Denique: Po-
 ad Co-⁶suit ipsum (hominem novum s. ba-
 buss. 2. ptizatum Deus) non amplius ad cu-
 homil.⁶ stodiendum Paradisum, sed ad con-
 sub fin. versandum in cœlo. Confestim enim
 atque à baptismate regreditur, hæc
 verba loquitur: Pater noster, qui es
 in cœlis. Neque forsan obscurius
 antiquior multum Chrysostomo
 de orat. Cyprianus: Qui ergo credidit in
 domin. nomine ejus, & factus est Dei filius,
 hinc debet (in oratione) incipere,
 ut & gratias agat, & profiteatur se
 Dei filium, dum nominat patrem sibi
 esse in cœlis Deum: contestatur quo-
 que, inter prima statim nativitatis
 suæ (in baptismo) verba, renun-
 ciasse se terreno & carnali patri, &
 patrem solum nosse se & habere, qui
 sedul. Carm. sit in cœlis; Patrem, uti Sedulius,
 lib. 1. de baptismate nostrum. Atque huc,
 patern. nisi vehementer fallor, tendens Pe-
 trus Laodicensis: Tunc demum se
 Expos. Deus patrem nostrum dici vult, cum
 in orat. Spi-

*Spiritus sanctus adveniens, Christi dominos
adoptione dignatur. Quisquis Bibl. P.
enim Deum patrem vocat, is purus P. Tom.
à peccatis, hæresque regni cœlestis 6. Col.
esse debet.*

497.
498.

XVI. Ceterū ne privatim quidem Fideles cum Catechumenis, preces miscuisse, observare licet. Disertè id vetant Constitutiones, ut appellari amant, Apostolicæ, quibus postquam moniti Christiani privatim domi psallere, legere, orare, si forte obvium Infidelium publicè aut majori catu sacris hisce officiis vacare prohiberentur, Fidelis, additur, una cum Catechumeno nec domi oret, non enim est æquum, initiatum una cum eo, qui non est initatus, coquinari. Arausianii Concilii quodam canone statuitur, Catechumenos nonnunquam admittendos esse inter domesticas orationes. Ut raro id atque extra ordinem factum conjicias.

Constit.
Apost.
IIX. 40.
ex Edit.
Bob. c.
35. ex
Edit.
Bix.

Can. 19.
apud
Hartm.
Tom. III
p. 539.

XVII. Eodem modo publicis
pariter ac privatis benedictionib⁹
causa horum dividebatur. Cano-
nem, quem modo retulimus, Arau-
sionensium Patrum alias proxime
insequitur; duplice lectione, eun-
dem utrinque in sensum. Una hæc
est: *Segregandi, informandi*
sunt Catechumeni, ut se revocent, &
signandos vel benedicendos semotim
offerant eos fideles. Altera: *Ad fi-*
delium benedictionem, etiam inter
domesticas orationes, in quantum ca-
veri potest, segregandi, informandi
que sunt, ut se revocent. *Ad signan-*
dos, vel benedicentes se semotè offe-
rant. Caveri volunt Arausicanii
Patres, ne eādem cum Fidelibus
benedictione Catechumeni poti-
antur, recedere moniti, quando-
isti acciperent; ac ut seorsum ab
Episcopo petant, si qui illorum de-
fiderio ejus tenerentur. Atque
similem (similem, inquam, non
eun-

Can. 20

eundem) in modum Patres Syno- *Responſ.*
di Constantinopolitanæ à Mona- *syn.*
chis quibusdam consulti, respon- *Confā-
dēre, prout quisque delinquendo tinop.*
meruisset, privari benedictione, quæ *ad Qu.*
datur in Ecclesia. Ubi Balsamon *PP. To.*
advertit, Benedictiones Ecclesia- *6. col.*
ſticas esse omnia quæ fiunt vel dan- *624.*
tur ab Episcopis, vel Sacerdotibus in
Ecclesiis, ad preces & stabilimen-
tum fidelis populi, quo Catechume-
ni nondum continebantur. Quæ
quidem altiorem disquisitionem
mererentur, si id materia ratio fer-
ret. Id notasse hic sufficit, uti ora-
tiones, ita & benedictiones, ne pri-
vatim quidem, (si hosce Canones
intuearis,) communes sibi cum
Catechumenis Fideles voluisse.

XVIII. Tanto hi intervallo ab
iſtis, dum inter vivos degerent, se-
parati, multo minus iis communi-
cabant, quando morte intercepti,
ſpem baptismi, quo solo ad Eccle-
ſiam

siam iter patet, perdidissent. Hoc
 ut proprius noscatur, sciendum, et
 iam mortuis Fidelibus cum super-
 stite Ecclesia aliquod Communio-
 nis genus durasse, aut durare, ve-
 teres arbitratos. Id tale erat, ut si
 quæ defuncti nomine Ecclesiæ of-
 ferrentur, eaque hæc accepta habe-
 ret, ac tanquam jam sua Deo offer-
 ret, recitato simul sive *oblatio* ut vo-
 cabant, ejus *nomine*, qui offerri jus-
 serat, is Ecclesiæ communicasse cen-
 seretur, quæcumque dona atque
 oblationes illorum respuere solita-
 quos non sua communione digna-
 ta esset. Atque ista communican-
 di ratione etiam iis consultum, aut
 28. *Tibi* consuli creditum, si qui Poeniten-
Albaß. tium nondum peractâ legitimè so-
 p. 307. lenni, quâ tum opus censebatur, si
 qui gravius in crimen delapsi Deo
 atque Ecclesiæ conciliari caperent,
 paenitentiâ excessissent, quorum
 oblationes (nisi alia obstant) re-

ciad

cipi oportere, non unitus Concilii p. Al.
 Canone constitutum est. Et verò bap. 1.
 eundem in modum etiam Cate- Obserb.
 chumenis intra Catechumenatum 1. n. 6.
 humanis rebus exemptis, Com- Obserb.
 munionis beneficium obtigisse, 10. n. 4.
 Albaspinæus non opinatur tan. 11. 4. 4.
 tum, sed & planè asseverare audiet, Concil.
 æquum existimans, non minori le- Kasens.
 nitate indulgentiaque tractari, 1. Can.
 quem baptismi suscipiendi avi- Hartm.
 dum, eoque studia sua ac industrì. p. 396.
 am conferentem, inter vota atque Met. 2.
 conatus vita destituisset, ac qui ob Can. 12.
 crima sua communione ejactus, p. 401.
 eique recuperandæ intentus, quo Concil.
 minus cupita adipisceretur, fato Epaun.
 præventus esset. Et verò Alba- Can.
 spinæo, homini eruditissimo, Anti- ult. p.
 quitatisque ecclesiasticæ peritissi- 403.
 mo, etiam absque testimoniis, quo Cartbi
 rum nulla adfert, sibique in prom- 5. Can.
 ptu esse ipse negat, facilius crede- 79. p.
 remus, si non expresso quodam. 388.
 Albaspo
de Ob-
serb. 10.

Ca- n. ult.

Can. 16 Canone prohiberemur. Extat is
Tom. 3. inter Decreta Bracarensis Conclii,
Period. A. C. I^oLXIII, habiti, quo diser-
3. Peric. tē vetitum, ne *Catechumenis* sine re-
5. Diatr. demptione *Baptismi* defunētis (non
21. p. magis ac iis, qui sibi ipfis mortem
702. intulissent, de quibus præcedente
 proximē Canone agitur,) *oblatis*
sancta commemoratio impenda-
Sever. tur. Neque huic Albaspinai in
Alex. Catechumenos benevolentia lo-
Ord. ob. cus fuerat, si Severum Patriarcham
lat. My. Alexandrinum audias, qui cūm
ster sub monuisset; Non omnem qui de-
fin. Bibl. functus sit, recordari mereri (ita
PP. To. Severus,) inter propitiatorium, ut
6. col. ad quos id beneficium pertineat,
60. B. proprius noscas, *Mortui illi*, veluti
 per regulam definit, qui comedérunt
corpus ejus, & biberunt ejus sangu-
Miss. AE *nem, bi sunt quorum aequum est men-*
Ethiop. d. *tionem fieri inter propitiatorium.*
Tom. 6. Ad quam etiam formam in Missa
col. 76. *Ethiopum Populus, Miserere Do-*
D. *mi-*

mine, precatur, animarum servorum tuorum, & ancillarum tuarum, qui manducarunt carnem tuam & biberunt sanguinem &c. Qua quidem precum formulâ Catechumenos uti commemorationis, ita Oblationis communione excludi, in aperto esse puto. Quanquam totâ id Ecclesiâ obtinuisse, affirmare nobis haud integrum sit. Suffecerit, opinioni nullis testimoniis suffulta expressa in contrarium documenta opposuisse, ex quibus pro adversa sententia si non certum argumentum, probabilis saltem conjectura ducatur. Id certè ex iis sufficeris, ne Albaspinæ quidem sententiam in Ecclesia aut ubique aut semper obtinuisse.